

Wyobraź sobie ...

„Książka”

*Od pierwszych liter już na całe życie
przyjaciel wierny, dobry i mądry
co opowiada dzieje twojej ziemi
odkrywa piękne i nieznane lądy.*

*Od pierwszych liter już na całe życie
zawsze przy tobie kiedy ją przywołasz.
Do łez cię wzruszy Jankiem Muzykantem
a jak Pinokio - ubawi wesółą.*

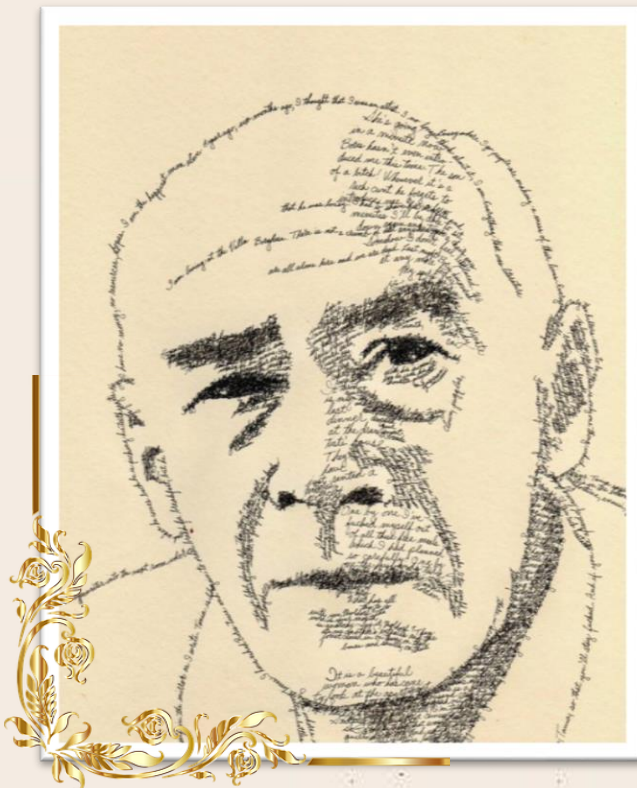
*Będzie cię uczyć ptaków, kwiatów i ludzi,
będzie ci radzić twój wierny przyjaciel szczerzy?
Zawsze przy tobie służyć ci gotowa
od pierwszej w życiu poznanej litery.*

Tadeusz Kubiak

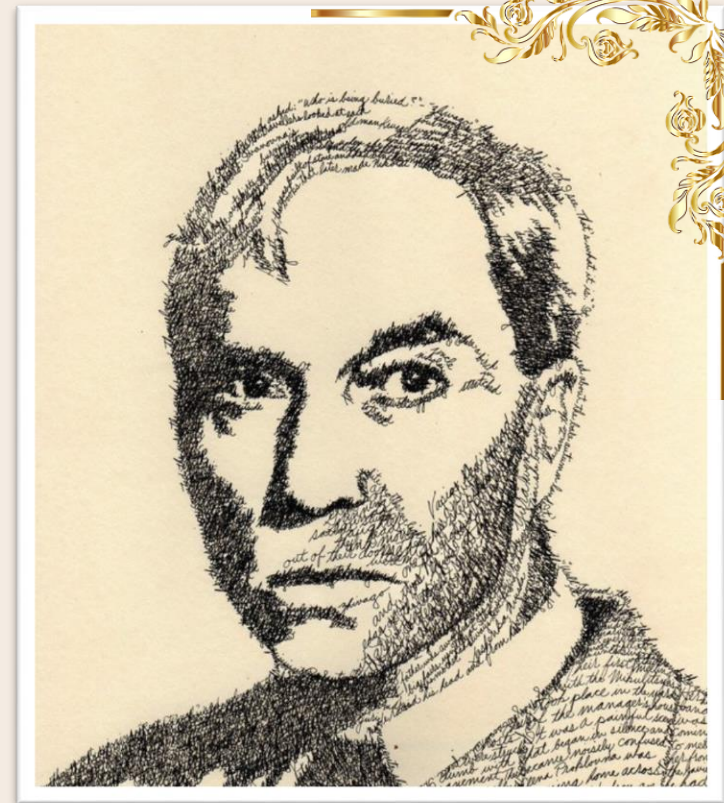

Portrety pisarzy z ich własnych słów

Amerykański artysta John Sokol stworzył kolekcję portretów przedstawiających najbardziej znanych pisarzy i poetów, wykorzystując do tego celu słowa pochodzące z ich własnych dzieł. W ten niezwykły sposób złożył hołd nie tylko wybitnym postaciom, ale i wielkiej literaturze.

H. Miller „Zwrotnik raka”

B. Pasternak „Doktor Żywago”

Literatura na obuwiu

Francis C. Rooney, wieloletni prezes Melville Corporation – amerykańskiej firmy specjalizującej się w sprzedaży obuwia, twierdził, że „ludzie nie kupują już butów tylko po to, aby mieć sucho i ciepło w stopy. Kupują zaś to, co pozwala im czuć się męsko, kobieco, silnie, oryginalnie, młodo, czarująco”. My mogli dodać, że kupują również po to, aby wyrazić swą pasję do literatury.

Szpilki z ilustracjami J. Tenniela do „Alicji w Krainie Czarów”

Kalosze z „Muminkami” T. Janssona

Literatura na paznokciach

Kobiece paznokcie to nie tylko skuteczna broń przed napastnikiem, ale również jeden z wielu atrybutów urody. Krótkie czy długie, sztuczne czy prawdziwe – zależnie od gustów i upodobań – za ich pomocą panie mogą wyrażać siebie na bardzo wiele różnych sposobów. Pasjonatki książek, jeśli chcą wykonać oryginalny i niebanalny manicure, mają dodatkową inspirację – mianowicie literaturę.

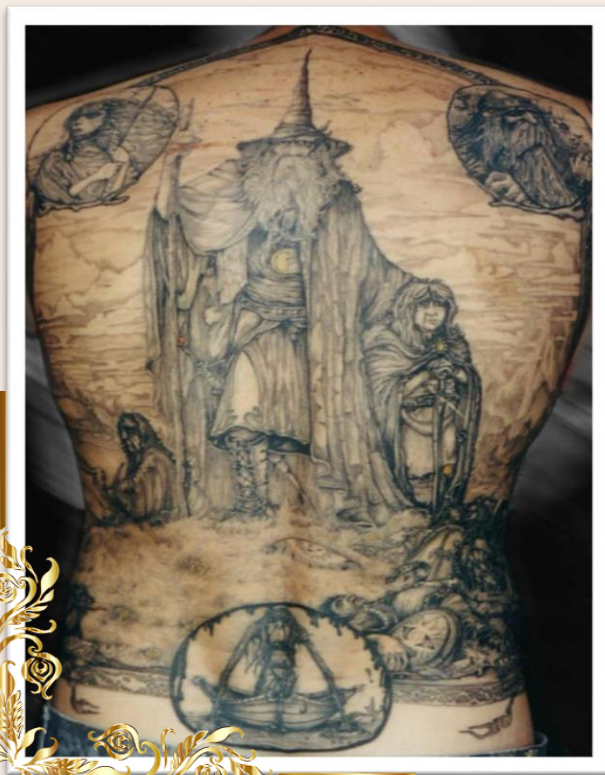
A. de Saint – Exupéry „Mały Książę”

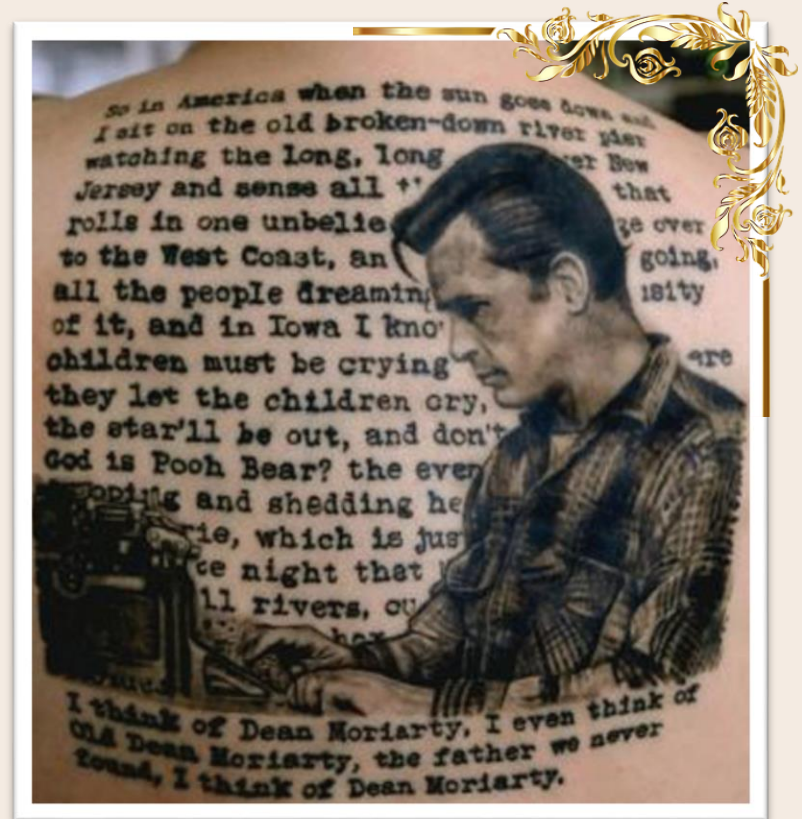
J. Austen „Duma i uprzedzenie”

Tatuaze literackie

Dobra literatura podobnie jak tatuaz pozostaje z nami na zawsze. Nic wiecej dziwnego, ze wiele osob decyduje sie przyozdobic swoje ciata wizerunkami wybitnych pisarzy badez tez dzieł, które wywarły na nich ogromny wpływ.

J. R. R. Tolkien „Władca pierścieni”

J. Kerouac na tle tekstu „W drodze”

Literackie torty

Czyż istnieje pyszniejszy sposób na uczczenie urodzin ulubionego pisarza albo miłośnika jego twórczości niż przygotowanie tematycznego tortu, który nie tylko bardzo dobrze smakuje, ale również wygląda? Jak się okazuje, książki można pochłaniać nie tylko oczami, ale i w dosłownym tego słowa znaczeniu.

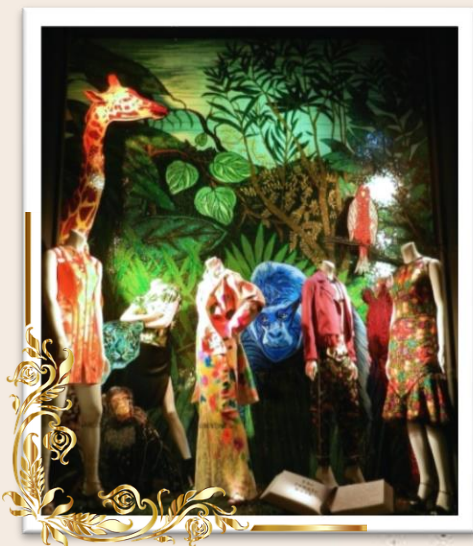
J. Verne „20 000 mil podmorskiej żeglugi”

J. R. R. Tolkien „Hobbit” i „Władca Pierścieni”

Literackie motywy promujące modę w oknach wystawowych

O tym, że moda i literatura mogą iść ze sobą w parze, przekonaaliśmy się już niejednokrotnie. Z okazji odbywającego się „Tygodnia Mody” w lutym 2013 r. na Piątej Alei okna wystawowe z najnowszymi kreacjami od Prady, Valentino, Oscara De La Renty i innych uznanych projektantów zostały przygotowane w taki sposób, aby komponowały się z tematyką wybitnych dzieł Prousta, Kafki, Dickensa, czy Orwella i Kiplinga.

R. Kipling „Księga dżungli”

G. Orwell „Folwark zwierzęcy”

F. Kafka „Przemiana”

Automaty drukujące utwory literackie

We francuskim mieście Grenoble wprowadzono ciekawe rozwiązanie, dzięki któremu osoby oczekujące na coś w miejscach publicznych nie są skazane na „zabijanie czasu” poprzez wpatrywanie się w swoje smartfony. Aby zachęcić ludzi do sięgnięcia po kulturę, postawiono na technologiczną rewolucję: automaty drukujące za darmo na przypominających paragony paskach papieru krótkie utwory literackie, np. opowiadania, komiksy i wiersze. Każdy chętny, w zależności od tego, ile ma czasu, może wybrać za pomocą przycisków tekst na jedną, trzy lub pięć minut czytania.

Automaty drukujące utwory literackie

Słynne książki w świecie klocków Lego

Miłośnicy Lego mówią, że kiedy biorą do ręki klocki, widzą w nich nieskończoną ilość możliwości, dlatego spędzają całe dni i noce na tworzeniu najprzeróżniejszych konstrukcji, np. działających klimatyzatorów czy też maszyn dziewiarskich. Jedną z częstych inspiracji jest też literatura, bo za pomocą klocków można przedstawić również historie opisane w swoich ulubionych książkach.

E. Hemingway „Stary człowiek i morze”

W. Golding „Władca much”

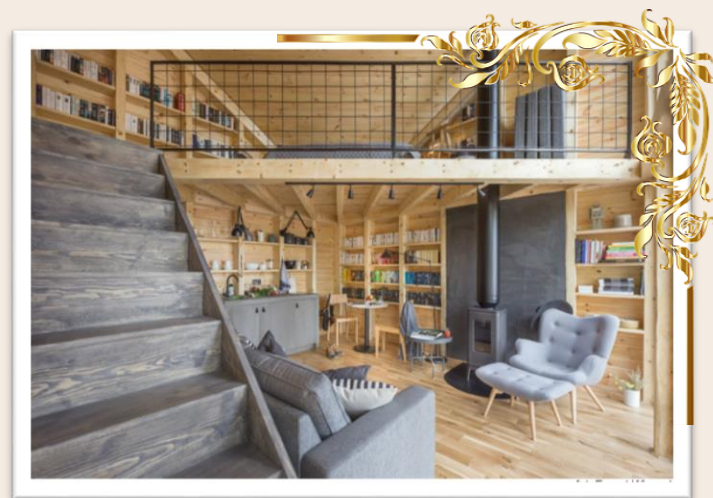
Chatka do czytania

W lipcu 2019 r. 50 kilometrów od Warszawy w pobliżu wsi Adelin otwarto „Bookworm Cabin” – czyli „Chatkę Mola Książkowego”. Powierzchnia użytkowa domku nie jest duża, a z okien rozciąga się widok na malownicze pola. Chatka, którą zaprojektowała pracownia POLE Architekci „powstała po to, by dać chwilę wytchnienia. Po to, by usiąść wygodnie, przestać pędzić i... Patrzyć. Czytać. Słuchać. Myśleć. Cieszyć się. Po prostu być” – piszą pomysłodawcy przedsięwzięcia Bartłomiej Kraciuk i Marta Puchalska – Kraciuk.

„Bookworm Cabin” – na zewnątrz

W „Bookworm Cabin” najważniejsze są nie meble, lecz książki. Praktycznie wszystkie ściany domku zostały przekształcone w półki. Dzięki temu na stosunkowo niewielkiej powierzchni udało się zmieścić kilkaset pozycji – od literatury pięknej, poprzez popularną, a na książkach kucharskich skończywszy. Za dobór literatury odpowiedzialne było Wydawnictwo Albatros, do którego z propozycją współpracy zwrócili się pomysłodawcy. Aby nic – oprócz przyrody – nie rozpraszało czytelników, właściciele chatki nie podłączyli WiFi, a zasięg sieci komórkowej jest zmienny. „Ten domek powstał po to, by się wyciszyć. W środku znajdziesz żółte pudełko, do którego proponujemy odłożyć telefon – tak, żeby zawsze był pod ręką, ale jak najmniej przeszkadzał” – tłumaczą Bartłomiej Kraciuk i Marta Puchalska – Kraciuk.

„Bookworm Cabin” – wnętrze pomieszczenia

Rzeźby z piasku inspirowane literackimi motywami

Lato i słoneczna pogoda nieodłącznie kojarzą się z odpoczynkiem na plaży i opalaniem. Jednak przy odrobinie talentu czas ten można spędzić dużo bardziej kreatywnie – tworząc rzeźby z piasku. Niektórzy nawet uważają, że to dobra sposobność, aby wyrazić swą miłość do literatury.

„Alicja w Krainie Czarów” – rzeźba T. Hosaki

„Romeo i Julia” – rzeźba M. Heessels

Słynne książki jako damskie torebki

Mówi się, że kobietę poznaje się po zawartości jej torebki, ale czasem równie wiele o właścicielce może powiedzieć sam wygląd torebki. O tym, że przywiązanie do literatury można manifestować na wiele sposobów, wiedzą wszyscy – niestety rzadko są to przedmioty, które mogą towarzyszyć paniom na weekendowych imprezach lub bardziej eleganckich przyjęciach. Jednak projektantka Karen Higham z Teksasu wyszła naprzeciw potrzebom kobiet i zaczęła szyc stylowe damskie torebki, wykorzystując do tego okładki słynnych powieści. Gdybyście chcieli zakupić jedną z nich, to wystarczy odwiedzić sklep NovelCreations na Etsy.

J. K. Rowling „Harry Potter i Książę Półkrwi”

J. R. R. Tolkien „Hobbit”

Bizuteria wykonana z książek

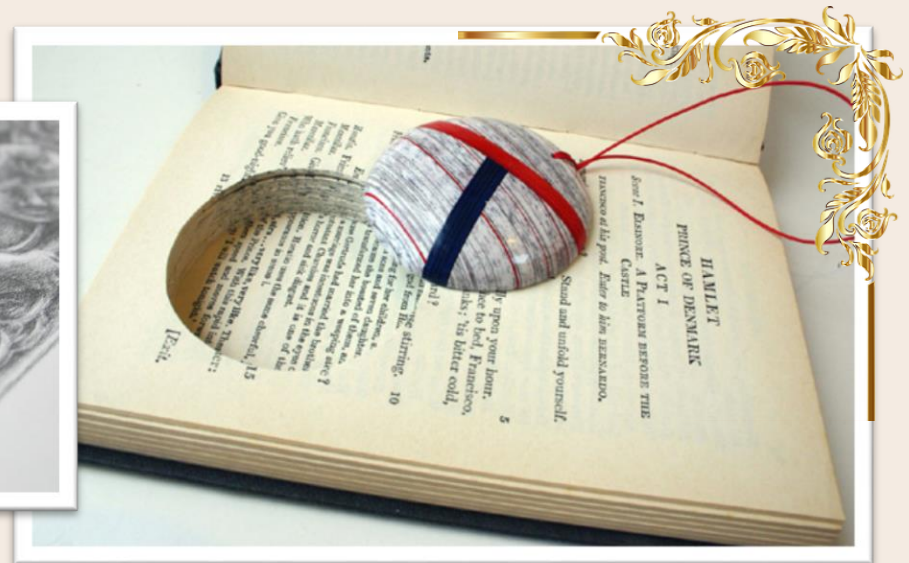
Z książek da się zrobić wszystko – nawet akcesoria, które mogą znaleźć się na rękach każdej z pań. Mieszkający w Londynie artysta Jeremy May tworzy z wydawnictw zwartych nowoczesne pierścionki, bransoletki, naszyjniki i inną piękną biżuterię.

Bizuteria wykonana z książek

Wyrób każdego z produktów przedstawia się w podobny sposób. Najpierw artysta udaje się do antykwariatu, gdzie wybiera książki, które uważa za inspirujące. Potem ostrożnie usuwa gruby, kilkusetstronicowy wycinek i laminuje go, czasem dodając dla uatrakcyjnienia kilka kolorowych kartek. Po uformowaniu z papieru pożądanego kształtu pokrywa go lakierem i nadaje wysoki połysk. Cały proces, wraz z kilkoma etapami schnięcia, zajmuje około ośmiu tygodni. Na samym końcu biżuteria trafia z powrotem do książki, z której została „pobrana” w efekcie, czego możemy podziwiać zdjęcia, jak te poniżej.

Prace Maya wystawiane są w galeriach na całym świecie, ale artysta sprzedaje je również na swojej stronie. Wykonuje także biżuterię z książek na zamówienie (jeden pierścionek to koszt około 400 euro).

Biżuteria wykonana z książek

Rzeźby z książek

Tajski artysta Long – Bin Chen słynie z przekształcania starych książek i czasopism w rzeźby, które z daleka wyglądają, jakby zostały wykonane z marmuru lub drewna. Rzeźbiarz tłumaczy na swojej stronie, że jego prace stanowią odpowiedź na ludzki konsumpcjonizm i marnotrawstwo, są również wyrazem tęsknoty za przedcyfrową erą, gdy książki oprócz treści posiadały również wartość estetyczną.

Rzeźby z książek wykonane przez Chena

Artystyczny recykling książek

Mieszkająca w RPA artystka Keri Muller odzyskuje ze składowisk makulatury stare książki przeznaczone na recykling i daje im jeszcze jedną szansę na opowiedzenie historii, tym razem za pomocą formy, a nie treści. Tworząc instalacje z wyrzucanych książek, prowokuje swoich widzów do innego spojrzenia na odpady i niechciane przedmioty – w tym przypadku książki.

Artystyczny recykling książek wykonany przez K. Muller

Książki rozświetlające ulice

Latem 2012 r. hiszpański kolektyw artystów Luzinterruptus w ramach odbywającego się w Melbourne w Australii „Festiwalu Świąteł” przygotował instalację przypominającą płynącą ulicami rzekę rozświetlonych książek. Do projektu wykorzystano dziesięć tysięcy książek uznanych za przestarzałe i wyrzucone przez biblioteki publiczne. Instytucją odpowiedzialną za zebranie i bezinteresowne przekazanie niepotrzebnych tomów artystom była Armia Zbawienia.

Książki rozświetlające ulice Melbourne

Wystawa rozświetlonych książek trwała miesiąc. Ostatniej nocy zwiedzający mogli zabrać ze sobą do domu najbardziej interesujące pozycje. Książki ofiarowano również kierowcom przejeżdżających samochodów, którzy przystawali z ciekawością niespotykanym zjawiskiem.

Książki rozświetlające ulice Melbourne

Figurki z książek i drutu

Amerykański artysta Terry Border w swej serii prac „Druciane kończyny, papierowe plecy” tchnął w klasyczne powieści nowe życie. Doprawiając starym egzemplarzom książek kończyny wykonane z drutu, przekształcił je w egzotyczne figurki, które w humorystyczny sposób zaczęły przedstawiać fabułę danego dzieła. Pomysł miał być skromnym dowodem wdzięczności dla dystrybutora nowej publikacji dla dzieci, jaką artysta napisał. Praca pochłonęła go jednak do tego stopnia, że stworzył cały cykl „książkowych figurek”.

W. Szekspir „Poskromienie złoŹnicy”

G. Orwell „Rok 1984”

Grafiki wykonane z treści słynnych książek

Bracia Danny i Corey Fein z firmy Litographs tworzą grafiki inspirowane słynnymi dziełami literatury. Z daleka każdy z projektów przypomina minimalistyczny, kolorowy obrazek, wszystkie jednak powstały wyłącznie przy wykorzystaniu liter, a dokładniej – treści książek, jakie na nich przedstawiono. Na stronie Litographs można kupić plakaty, koszulki i torby z motywami stworzonymi przez rodzeństwo Feinów.

R. Kipling „Księga dżungli”

B. Stoker „Drakula”

Przedmioty gospodarstwa domowego

Szwedzka artystka Cecilia Levy wykorzystuje stronicę starych książek i komiksów, tworząc z nich głównie przedmioty gospodarstwa domowego, takie jak filiżanki, tacki czy czajniki. Jej obiekty powstają przy użyciu technik papier – mâché: rozkłada książki na kartki, tnie lub drze poszczególne strony na niewielkie kawałki, a następnie klei z nich swoje małe dzieła sztuki. Niestety, wykonane przez artystkę rzeczy są przeznaczone jedynie do cieszenia oka, a nie do użytku, gdyż ani lakier, ani żaden inny sposób nie zabezpiecza ich przed wilgocią.

C. Levy

Filizanka wykonana z kart starej książki

Booksi – stare książki jako łądownarki do iPhone'ów

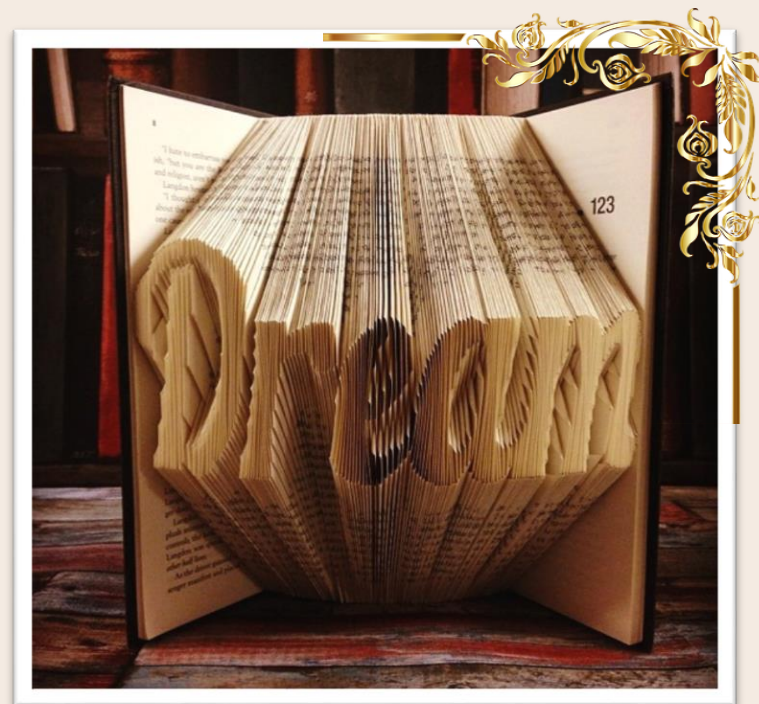
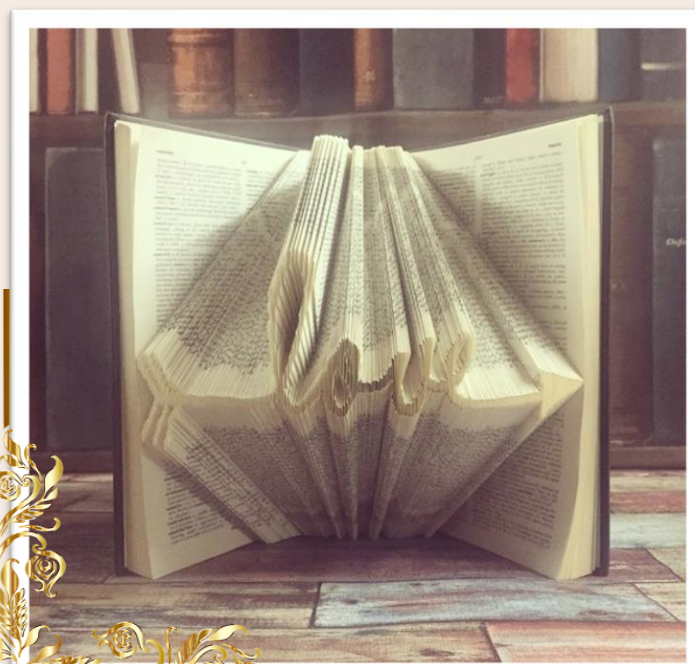
Rich i Brenna Neely z Rich Neely Designs zaprojektowali Booksi – nową linię łądownarek do iPhone'ów i iPad'ów, które zrobione są ze starych książek. Ceny urządzenia wahają się w przeliczeniu na naszą walutę od 150 do 180 złotych.

Booksi – stare książki jako łądownarki

Książkowe origami

Angielska artystka Nicola Nobo tworzy origami, wykorzystując do tego karty książek. Jej prace nie wymagają żadnych transformacji papieru z wyjątkiem składania. Nobo zazwyczaj nie sprzedaje stworzonych rzeźb. W swoim sklepie na Etsy oferuje jedynie wzory ze szczegółową instrukcją krok po kroku, jak stworzyć sobie własne książkowe origami.

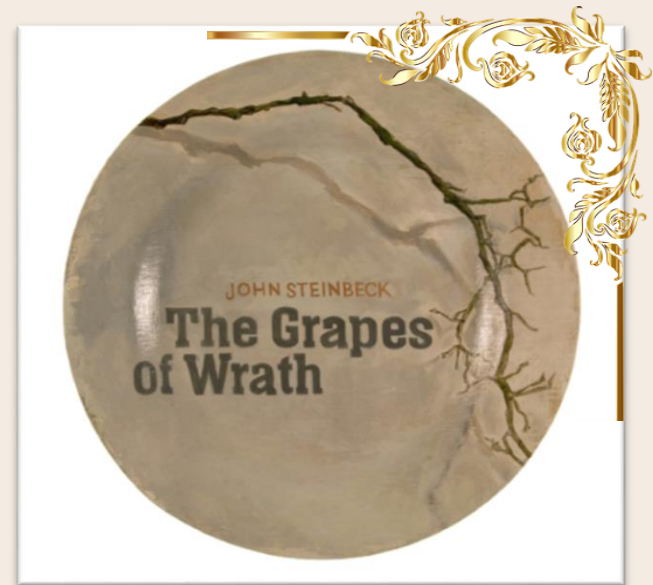
Książkowe origami

Literatura na talerzu

Słowa są istotnym elementem każdej odpowiednio zbilansowanej diety. Stanowią pokarm dla naszych umysłów: rozwijają słownictwo, poprawiają pamięć, wzbogacają wyobraźnię i poszerzają horyzonty. Artyści z rejonu San Luis Obispo (Kalifornia, USA), zainspirowani tą żywieniową metaforą, namalowali na talerzach (najczęściej bambusowych) ilustracje odwołujące się do powieści i opowiadań, które w tytułach zawierały nawiązania do jedzenia.

F. Kafka „Głodomór”
(namalował: Fred Hornaday)

J. Steinbeck „Grona gniewu”
(namalowała: Mignon Khargie)

Nietypowo zaprojektowane książki

Wszystkie publikowane książki można określić małymi dziełami sztuki – począwszy od okładki, poprzez wykonanie, a na treści skończywszy. Są jednak takie, które wykraczają daleko poza tradycyjnie pojmowane standardy wydawnicze, bowiem każda z nich to na swój sposób innowacyjny projekt, wciąż pozostający zwykłą książką.

„Das erste und einzige kochbuch” – specjalna edycja jadalnej książki kucharskiej wydanej przez niemiecką firmę Koree & Gerstenberg Publishing. Przepisy są w niej wydrukowane na stronach z makaronu. Po przeczytaniu można więc użyć kartki do upieczenia pysznej lasagni.

„The Mirror Book” – autorstwa Johna Christie i Rona Kinga jest dokładnie tym, czym się wydaje. W zestawie z parą białych rękawiczek (aby nie zostawiać smug) otrzymujemy książkę o odkrywaniu samego siebie. Kiedy odwracamy strony, ręce odbijają się w lustrze, a gdy przyjrzymy się dokładnie, to również nasze twarze. Według autorów „książka ta jest kluczem do świata kontemplacji i wiedzy o samym sobie”.

„Księga Dżungli 2” – była dostępna jedynie w Hiszpanii jako wydanie promocyjne dla dziennikarzy z okazji premiery filmu „Księga Dżungli 2”. Jak widać, w tym przypadku tytuł należy odczytywać również całkiem dosłownie, bo z okładki może wyrosnąć sporych rozmiarów trawa.

Literatura skrojona na (trój)wymiar

Literatura to nie tylko treść, ale również przyjemna dla oka forma. Przekonuje o tym japońska artystka sztuk wizualnych Tomoko Takeda, która za pomocą ostrza sprawia, że klasyczne tytuły z kanonu światowej literatury zyskują bardzo niecodzienne kształty.

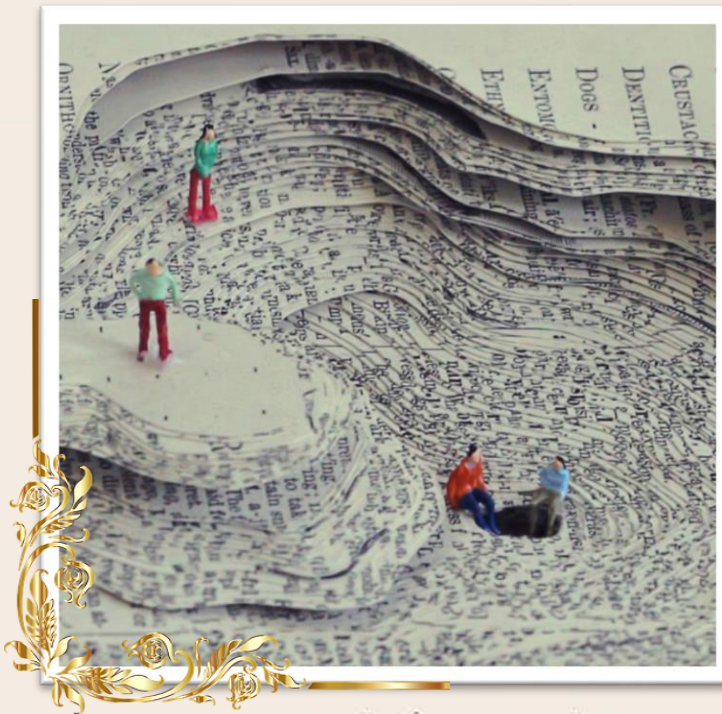
A. de Saint - Exupéry
„Mały Książę”

A. Ryūnosuke
„Pajęcza nić i inne opowiadania”

Miniaturowe ludziki żyjące w książkach

Brytyjczyk Kyle Kirkpatrick przy użyciu książek konstruuje niewielkie dioramy – wycina w starych tomach kształty przypominające topografię terenu, a następnie zapętnia je miniaturowymi postaciami ludzi, roślin i zwierząt. W ten oto sposób książki zaczynają żyć nowym, zupełnie innym życiem, niemożliwym do zobrazowania na ebookach.

Miniaturowe ludziki żyjące w książkach

Poduszki w literackie motywy

Poduszki są jednym z niezbędnych przedmiotów, dzięki którym wieczór z książką można zaliczyć do udanych. Zapewniają wygodę, a także nadają się do przytulania i miętoszenia podczas długich godzin spędzonych w fotelu, na kanapie bądź podłodze. Jak przystało na wiernego towarzysza naszych literackich przygód, poduszki mogą być zdobione w książkowe motywy.

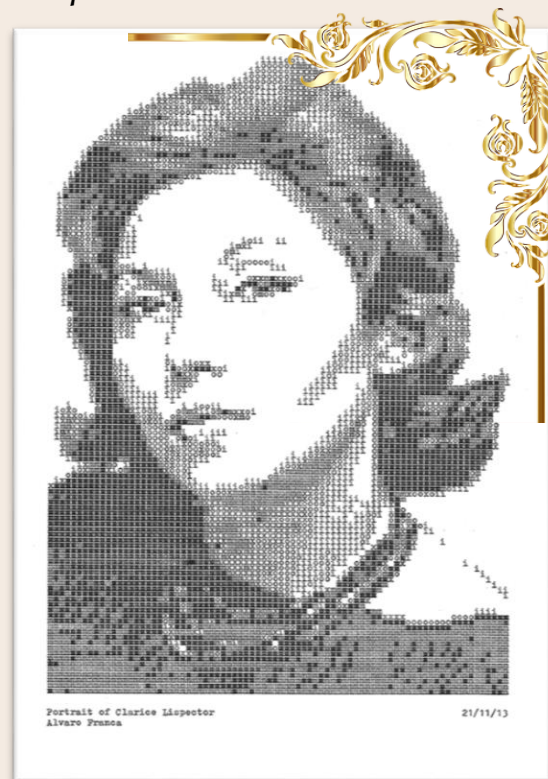
R. Dahl „Charlie i fabryka czekolady”

T. Jansson „Muminki”

Portrety pisarzy wystukane na maszynie do pisania

Brazylijski artysta Álvaro Franca tworzy portrety ulubionych autorów, wykorzystując do tego celu jedynie maszynę do pisania. Każdy portret składa się tylko z liter, których rozmieszczenie na kartce Franca planuje wcześniej na komputerze.

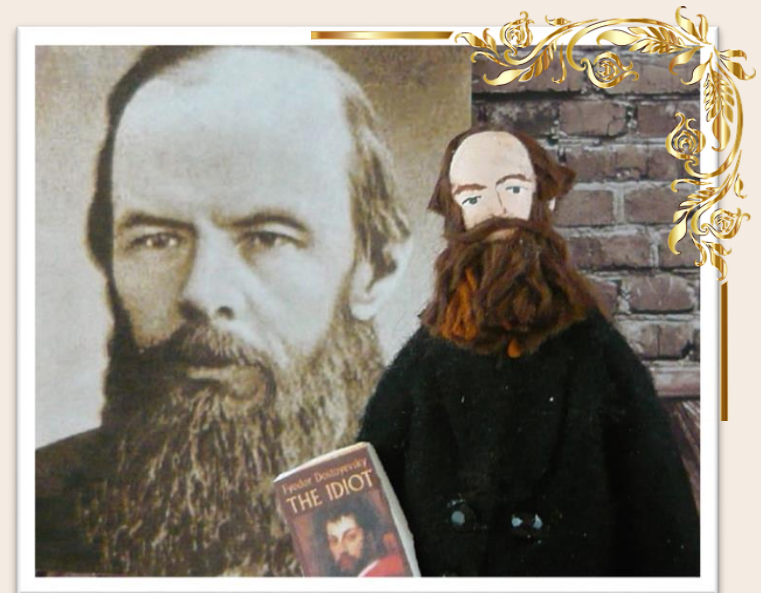
Portret of Clarice Lispector

Słynni pisarze jako laleczki

W pewnym wieku z zabawy lalkami się wyrasta, ale nawet wtedy nie sposób przejść obojętnie obok misternie wykonanej zabawki, zwłaszcza jeśli ma ona silny związek z literaturą. Amerykanka Debbie Ritter wpadła na niecodzienny pomysł i zaczęła sprzedawać własnoręcznie robione lalki pisarzy. Chcesz mieć swojego Kurta Vonnegucika? A może miniaturowego Tolkiena albo Steinbecika? Nic prostszego jak zamówić sobie własnego w internetowym sklepie Debbie lub wykonać własnoręcznie.

A. Christie

F. Dostojewski

Budynki drukowane na książkach

Londyński artysta Daniel Speight wykorzystując niepotrzebne książki niczym płótna tworzy na ich trzonach obrazy budynków charakterystycznych dla okolicy, w której mieszka. Wykorzystywane książki to najczęściej tomy, które zaprzyjaźnione wydawnictwo przeznaczyło na przemiał. Drukując na nich swe grafiki artysta sprawia, że publikacje ponownie mogą znaleźć się na regałach, stając się ozdobą niejednej biblioteczki.

Budynki drukowane na książkach

Książki przemienione w kryształy soli

Pochodząca z San Francisco rzeźbiarka i autorka instalacji Alexis Arnold stworzyła serię prac zatytułowaną „Skrystalizowane książki”, chcąc sprowokować do dyskusji nad relacją między fizyczną stroną książki a zawartością. Artystka moczyła stare, porzucone książki w roztworze na bazie wrzącej wody i boraksu, a następnie odstawiała do ochłodzenia, pozwalając woluminom obrosnąć w kryształy. Jak sama tłumaczy, kryształy sprawiły, że tekst zniknął, a książki przekształciły się w estetyczne, niesfunkcjonalne przedmioty.

„Buszujący w zbożu”

„Śnieg”

Wykorzystano m.in.:

- wiersz „Książka” T. Kubiak <http://lena.libra-wrd.pl/Wierszoteka/Ksiazka.htm>
- informacje zamieszczane na stronie <http://booklips.pl/kategoria/ciekawostki/>

Opracowała: mgr Wioletta Klepacz